

แนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

THE GUIDELINES OF ACADEMIC ADMINISTRATION IN THE NEW NORMAL
FOR THE ACADEMY THAT BELONG TO THE SECONDARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE NAKHON SAWAN

เยาวเรศ เงินสัจจา¹, สาธร ทรัพย์รวงทอง², สุพัตนา หอมบุปผา³
Yaowaret Ngoensajja¹, Satorn Subruangthong², Supattana Hombubpha³

Corresponding Author E-mail: yaowaret.n@nsru.ac.th

Received: FEB 27, 2025; Revised: Mar 26, 2025; Accepted: Apr 01, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา 2) หาแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา และ 3) ประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 327 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาที่พบสูงสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ส่วนปัญหาที่พบต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

2) แนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ เน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน สู่วิถีการเรียนรู้เป็นเลิศด้านภาษา และด้านเทคโนโลยี ควรจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนส่งผลการประเมินการสอนได้ด้วยตนเอง ควรส่งเสริมการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครู เรื่อง การนำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในยุควิถีใหม่

3) ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา พบว่า ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ยุควิถีใหม่

¹นักศึกษาลัทธิศรัทธาธรรมมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹Student in Master of Education degree (Educational Administration), Nakhon Sawan Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

^{2,3}Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the problems level of academic administration in the new normal era of schools, 2) find the guidelines of academic administration in the new normal era of schools, and 3) evaluate the guidelines of academic administration in the new normal era of schools. The sample consisted of 327 school administrators and teachers, selected through a simple random sampling method. The tools used to collect data included questionnaires with the reliability value at 0.96, focus group recording forms, and evaluation form on the guidelines of academic administration in the new normal era of schools with the reliability value at 0.99. Data were analyzed by using mean and standard deviation. The research findings were as follows:

1) The problems level of academic administration in the new normal era of schools in overall was at the high level. When considering each aspect, it was found that the most problematic was the area of measurement, evaluation, and credit transfer, receiving a high rating, followed by curriculum development in schools. The least problematic aspect was the development and use of instructional technology and media rated.

2) The guidelines of academic administration in new normal era of schools were as follows: school administrators should set policies to establish and develop school-based curricula into competency-based curricula; emphasize teaching and learning that enhances students' development toward excellence in language and technology; establish an information system for teachers, enabling students to independently submit feedback on teaching evaluations; and conduct workshops for teachers to provide knowledge on the use of modern media and instructional technology, ensuring that such tools were appropriated to the context of students in the new normal era.

3) The assessment on the guidelines of academic administration in the new normal era of schools revealed that the aspects of accuracy, propriety, feasibility, and utility were all rated at a high level.

Keywords: Academic Administration, New Normal Era

บทนำ

จากการเปลี่ยนผ่านของยุคสมัยภายใต้การปรับเปลี่ยนสถานการณ์ ที่มนุษย์มีรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต สืบเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติ หรือที่เรียกว่า ยุควิถีใหม่ (New Normal) ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิถีสื่อสาร วิถีปฏิบัติ และการจัดการการใช้ชีวิตแบบใหม่ที่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลง โดย “New Normal” ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2565 นั้น เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตของมนุษย์ ที่นำไปสู่การสร้างสรรคสิ่งประดิษฐ์ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยมีการปรับวิสัยทัศน์ วิธีการจัดการในด้านต่าง ๆ ในหลายมิติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ในวิถีชีวิตปกติของคนในสังคม จนเกิดเป็นความคุ้นชินเมื่อเวลาผ่านไป (สุภาภรณ์ พรหมบุตร. 2563: 55)

รูปแบบวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลง นำไปสู่การพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ในปัจจุบันผู้คนสามารถติดต่อระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว เช่น การส่งข้อมูลผ่านข้อความ การสนทนาพร้อมใบหน้า หรือการติดตามข่าวสารผ่านทางการใช้งานแอปพลิเคชันด้าน Social Network ต่าง ๆ ได้อย่างไร้ขอบเขต หรือที่เรียกว่า ยุคดิจิทัล (Digital Era) เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตประจำวันของคนในทุกเพศทุกวัย ทำให้เกิดรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ ผู้คนมีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในวงการศึกษาด้านเทคโนโลยีได้พัฒนารุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว และได้เริ่มเข้ามามีบทบาทที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นความมุ่งมั่นพัฒนาขีดความสามารถในการออกแบบการสอนให้ดียิ่งขึ้น หรือปรับบทบาทสถานการณ์การแพร่ระบาดระดับโลกอย่างเชื้อไวรัส COVID-19 (สถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. 2565: ออนไลน์) ที่ต้องปรับตัวก้าวข้ามผ่านรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเดิม ๆ ที่มีครูเป็นศูนย์กลาง สู่รูปแบบการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ซึ่งกล่าวได้ว่าการศึกษาในยุคดิจิทัลครูผู้สอนต้องไม่เป็นผู้สอนเพียงอย่างเดียว หากแต่จะต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน ทั้งทางด้านทักษะ รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน หรือนวัตกรรมการสอนที่สามารถพัฒนาให้ทันต่อยุคสมัยของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (ปยุตติฐาน มาเชค. 2565: 3)

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในการส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทย ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ภายใต้สถานการณ์ และบริบทแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม โดยการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียม และจัดให้มีระบบสนับสนุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อม เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการบริหารจัดการ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการ และการจัดการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 143) นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในระดับสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักในการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ เป็นหน่วยงานที่บริหารและจัดการศึกษา มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ ในสังกัด รวม 37 โรงเรียน ได้จัดทำวัตรกรรมการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ SPM NW Model สู่ความเป็นเลิศ มุ่งเป้าหมายไปสู่เด็กมัธยมศึกษานครสวรรค์ ให้เป็นเด็กดีมีคุณภาพ และมีความสุขในการเรียนรู้ ภายใต้ความปกติใหม่ โดยนโยบายที่เป็นจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7Q (7 Quality) และจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปยังสถานศึกษา เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป จากรายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2563 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. 2566: 44-45) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 37 โรงเรียน พบว่าจุดที่ควรพัฒนา ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งกล่าวได้ว่าในด้านวิชาการ ควรมีแผนการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

ในส่วนของการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนในลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสมและมีคุณภาพ จากยุคสมัย สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้จำเป็นที่จะต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. 2566: 4) เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีการนำเอาศาสตร์และศิลป์ เทคนิควิธีการ และกระบวนการที่เหมาะสมมาปรับใช้ในสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ ให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา ต้องพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับการกำกับติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทาง และประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ ให้สอดคล้องกับนโยบายในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

จิตติมา วรณศรี (2557: 3) ได้กล่าวว่า ความหมายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

อุทัย บุญประเสริฐ (2557: 25) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการว่าเป็นงานหลัก เป็นงานที่ถือเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา และมีหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่ใช้กำกับกับจัดระบบการทำงานของสถานศึกษา และใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของโรงเรียน คือให้ผลผลิตที่มีคุณภาพให้ได้คนดี เป็นคนที่สมบูรณ์ งานวิชาการจึงกลายเป็นงานที่เป็นศูนย์กลางของสถานศึกษา ครอบคลุมสถานศึกษาทั้งระบบ ดังนั้นสถานศึกษาใดที่งานวิชาการก้าวหน้าสถานศึกษานั้นมีชื่อเสียงเป็นที่นิยม ยอมรับผลงานที่เป็น

สภาพสุดยอดทางวิชาการที่แท้จริงของสถานศึกษา คือ การเป็นสถานศึกษาที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของการเรียนรู้ เต็มไปด้วยโอกาสในการเรียนรู้ และพัฒนาของเด็ก

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2566: 4-5) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการบริหารร่วมกับครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้งาน การเรียนการสอน งานด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุดงานนิเทศภายใน และงานประชุม อบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มศักยภาพ งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพ ล้วนขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพ ล้วนขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น

การบริหารจัดการศึกษาวิถีใหม่

กระทรวงศึกษาธิการ (2563: 36) ได้กล่าวว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ศึกษาวิถีใหม่ให้สถานศึกษาสามารถมอบความรู้แก่นักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่ โดยมีการเรียนรู้แบบ (Onsite) ในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยสามารถไปโรงเรียนได้ ขณะที่พื้นที่ที่ไม่ปลอดภัยจะมีการเรียนรู้หลักผ่านทาง On - Air ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และมีการเรียนรู้เสริมผ่านระบบ Online โดยกำหนดการจัดการเรียนรู้ ออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ Online, On - Air และ On Demand ผ่านเครื่องมือสื่อสารโดนใช้ระบบโรงข่ายอินเทอร์เน็ต

2. นโยบายหลักที่นำมาใช้ คือ เพิ่มเวลาพัก ลดการประเมินและงดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น โดยเน้นเรียนเฉพาะวิชากลุ่มสาระหลัก เพื่อให้นักเรียนผ่อนคลายลง

3. การเตรียมพร้อมในด้านระบบการเรียนรู้ออนไลน์

4. กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้สนับสนุนการเรียนการสอนทางไกล ในสัดส่วน 80% เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนขั้นพื้นฐานได้ อีกร้อยละ 20 หรือมากกว่า ให้ทางโรงเรียนและคุณครูในแต่ละพื้นที่พิจารณาออกแบบตามความเหมาะสม

5. การเรียนผ่านการสอนทางไกลจะใช้ทีวีดิจิทัล และ DLTV เป็นหลัก ซึ่งได้รับการอนุเคราะห์สื่อจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีทีวีดิจิทัลแพลตฟอร์มของกระทรวงศึกษาธิการ หรือ DEEP และการเรียนการสอนแบบโต้ตอบออนไลน์

เทียน ทองแก้ว (2563: 1-10) ได้กล่าวว่า ชีวิตวิถีใหม่ทางการศึกษา ประกอบด้วย

1. ด้านการดำรงชีพปัจจุบัน มาตรการการป้องกันและควบคุมการระบาดของ Covid-19 ในด้านการสาธารณสุขของเมืองไทยที่เป็นกรอบการดำรงชีวิตประจำวัน รวมทั้งการจัดการศึกษาในระดับชั้นต่าง ๆ โดยเฉพาะการเว้นระยะห่าง และด้านสุขภาพอนามัย กิจกรรมทางสังคมในสถานศึกษา เช่น การเรียนการสอน ที่เป็นภารกิจหลักต้องเป็นไปตามมาตรฐานสาธารณสุข คือ สวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยเสมอ ต้องเว้นระยะห่าง ล้างมือบ่อย ๆ ใช้เจลหรือแอลกอฮอล์ หลีกเลี่ยงสถานที่แออัด ไม่เปิดแอร์เพื่อให้อากาศไหลเวียน ในขณะเดียวกัน ต้องปรับกระบวนการเรียนการสอนที่มีการใช้เทคโนโลยี การทำงานที่บ้านของครูและบุคลากร ของสถาบันการศึกษา และการเรียนการสอน เป็นต้น

2. ด้านการเรียนการสอน การปรับแนวทางการเรียนการสอน ที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ ที่เรียกว่า สอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ที่ครูและผู้บริหารต้องปรับบทบาทในการสอน การบริหารและวิธีการสอน การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในมิติแบบใหม่ ที่ผสมผสานการสาธารณสุขกับการจัดการศึกษาในระบบใหม่ ในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาแนวคิดแบบใหม่ (Design Thinking) การพัฒนาทักษะชีวิต (Life Skill) ในภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ในด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และกระบวนการทางความคิด (Mindset)

3. ด้านการบริหารภาวะวิกฤติ การบริหารแบบใหม่ที่มีผลกระทบจาก Covid-19 ในช่วงระหว่างการแพร่ระบาดยังอยู่ เป็นการบริหารในระหว่างภาวะวิกฤติ (During Crisis) ที่ต้องคำนึงถึงมาตรการทางสาธารณสุข และการบริหารที่ต้องปรับเปลี่ยนที่เป็นลักษณะที่นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ตามบริบทและงบประมาณของสถาบันการเงินในรูปแบบใหม่ ระบบการเงินของสถาบันการศึกษา จะเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) และการบริหารหลังจากภาวะวิกฤติ Covid-19 ยุติลง (After Crisis) ต้องเตรียมการบริหารแบบใหม่ล่วงหน้า จัดทำแผนการบริหารหลังวิกฤติ Covid-19

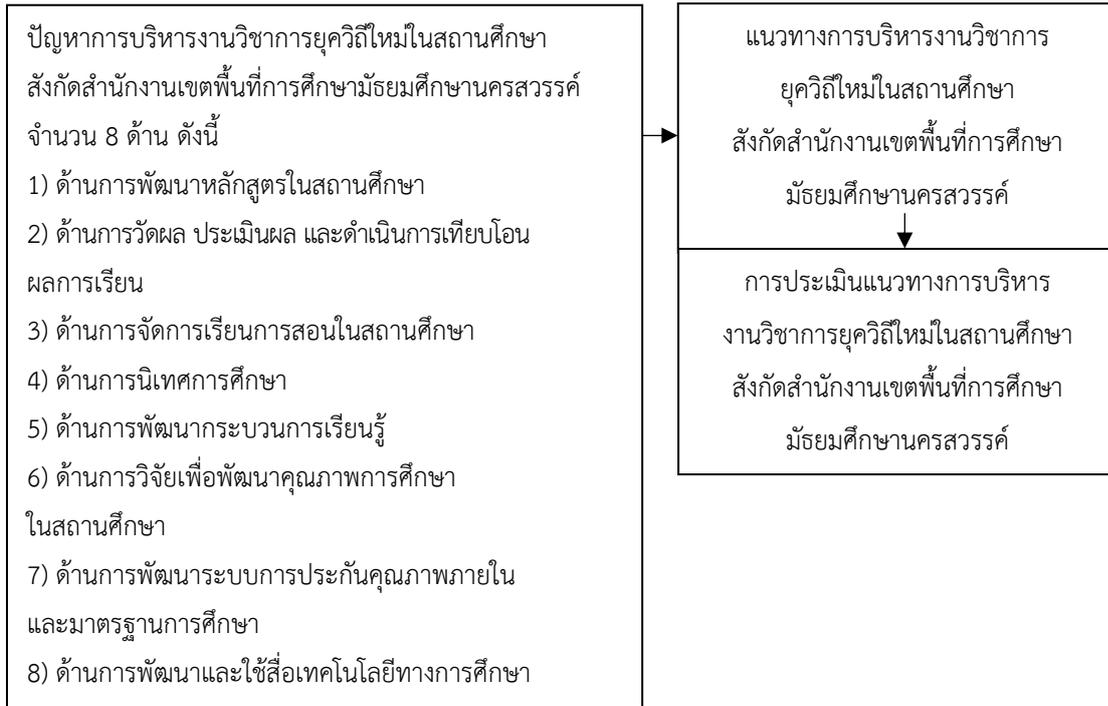
ปुณณัฐฐา มาเชค (2565: 34) ได้กล่าวว่า การบริหารการจัดการศึกษายุควิถีใหม่ ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนทัศนคติและแนวคิด การบริหารของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษามีความทันสมัยสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน

สรุปได้ว่า การบริหารการจัดการศึกษายุควิถีใหม่ หมายถึง การบริหารจัดการงานวิชาการภายในสถานศึกษา โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับบทบาทในการสอน การบริหาร และวิธีการสอน ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในมิติแบบใหม่ ที่ผสมผสานหรือที่เรียกว่า การสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ที่ต้องคำนึงถึงมาตรการทางสาธารณสุขกับการจัดการศึกษาในระบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของ เทื่อน ทองแก้ว (2563: 1-10) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารแนวใหม่ นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ตามบริบท และมีความทันสมัยสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ เพื่อให้กระบวนการทำงาน บทบาทการสอนของครู และการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ในโรงเรียนมีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตเข้าสู่ยุควิถีใหม่ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และสภาวะที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอกรอบแนวคิดของการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการทำการวิจัยไว้เป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครสวรรค์

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครสวรรค์

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครสวรรค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 37 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 94 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,756 คน รวมทั้งหมดจำนวน 1,850 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973: 1088) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 327 คน เทียบสัดส่วนได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 17 คน และครู จำนวน 310 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 2) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 7) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 8) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการหาแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา คือ เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่ม โดยนำระดับปัญหาการบริหารสูงสุด 3 อันดับแรก ในแต่ละด้านมาจัดทำเป็นร่าง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในร่างเพื่อการปรับปรุงต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา เพื่อหา ด้านความถูกต้องด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านเป็นประโยชน์

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน E-Office พร้อมหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน
3. ผู้วิจัยรวบรวมประมวลผลแบบสอบถามผ่าน Google Forms จากกลุ่มตัวอย่าง ครบทั้ง 327 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อนำมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อหาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา จากแบบสอบถาม มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 แบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 ทุกข้อและมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.99

2. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากการสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอหาแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
  - 1.1 หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/วัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของข้อคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถาม
  - 1.2 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 2.1 ค่าความถี่ (f)
  - 2.2 ค่าร้อยละ (%)
  - 2.3 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
  - 2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา ภาพรวมทั้ง 8 ด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์	ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.31	0.52	มาก	2
2. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.33	0.45	มาก	1
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.28	0.54	มาก	4
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.24	0.48	มาก	5
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.19	0.52	มาก	7
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.30	0.48	มาก	3
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	4.21	0.63	มาก	6
8. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.18	0.50	มาก	8
รวม	4.26	0.25	มาก	

จากตารางที่ 1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาที่พบสูงสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.52) ส่วนปัญหาที่พบต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.25)

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้ **1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ร่วมมือกับครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการวางแผนพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และเหมาะสมกับคุณภาพผู้เรียนในยุคดิจิทัล **2) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำหรับการบริหารจัดการทดสอบและประเมินผู้เรียน จัดทำระบบให้ผู้เรียนส่งข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินย้อนกลับ

ได้ด้วยตนเองไปให้ครูผู้สอน โดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) หรือช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ 3) **ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านภาษา และด้านเทคโนโลยี 4) **ด้านการนิเทศการศึกษา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการสร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการการนิเทศการศึกษาผ่านห้องเรียนออนไลน์ เพื่อให้ครูนำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต 5) **ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย วางแผนกำหนดจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สองภาษา 6) **ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา** สถานศึกษาควรมีการสนับสนุนการดำเนินการวิจัย ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านคุณภาพการศึกษา ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและผ่านแอปพลิเคชัน 7) **ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา** สถานศึกษาควรมีการพัฒนากระบวนการข้อมูลกลางอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยง กับระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก 8) **ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำครูในการนำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นแบบอย่าง และสถานศึกษาควรมีผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้เรื่องการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

3. การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครสวรรค์

แนวทางการบริหารงาน วิชาการยุควิถีใหม่ใน สถานศึกษา	ด้านความ ถูกต้อง			ด้านความ เหมาะสม			ด้านความ เป็นไปได้			ด้านความ เป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตร ในสถานศึกษา	4.37	0.60	มาก	4.41	0.62	มาก	4.55	0.55	มากที่สุด	4.55	0.69	มากที่สุด
ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการ เรียน	4.44	0.65	มาก	4.49	0.55	มาก	4.44	0.62	มาก	4.42	0.54	มาก
ด้านการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา	4.19	0.71	มาก	4.25	0.80	มาก	4.18	0.72	มาก	4.60	0.56	มากที่สุด
ด้านการนิเทศการศึกษา	4.29	0.77	มาก	4.50	0.68	มากที่สุด	4.40	0.53	มาก	4.54	0.71	มากที่สุด
ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	4.38	0.67	มาก	4.24	0.78	มาก	4.21	0.48	มาก	4.20	0.88	มาก
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ในสถานศึกษา	4.27	0.75	มาก	4.45	0.75	มาก	3.30	1.43	ปาน กลาง	4.21	0.85	มาก
ด้านการพัฒนาระบบ	4.20	0.72	มาก	4.25	0.79	มาก	4.23	0.69	มาก	4.24	0.78	มาก

แนวทางการบริหารงาน วิชาการยุควิถีใหม่ใน สถานศึกษา	ด้านความ ถูกต้อง			ด้านความ เหมาะสม			ด้านความ เป็นไปได้			ด้านความ เป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.40	0.53	มาก	4.52	0.56	มากที่สุด	4.41	0.58	มาก	4.45	0.62	มาก
รวมเฉลี่ย	4.32	0.68	มาก	4.39	0.69	มาก	4.22	0.70	มาก	4.40	0.70	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนครสวรรค์ มีความถูกต้องระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.68) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.69) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.70) และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.70)

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนครสวรรค์ โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาที่พบสูงสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ส่วนปัญหาที่พบต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา โดยภาพรวมเป็นปัญหายู่งอยู่ในระดับมาก ประเด็นปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมกันออกแบบสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ขาดการร่วมมือกันดำเนินการวางแผนพัฒนาการจัดการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และเหมาะสมกับคุณภาพผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลงานวิชาการของ ปริญญาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า การบริหารหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันออกแบบสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ

1.2 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมเป็นปัญหายู่งอยู่ในระดับมาก ประเด็นปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดระบบให้ผู้เรียนส่งข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินย้อนกลับได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สำหรับการบริหารจัดการทดสอบและประเมินผู้เรียน จัดทำระบบให้ผู้เรียนส่งข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินย้อนกลับได้ด้วยตนเองไปให้ครูผู้สอน โดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) หรือช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พัชรินทร์ ศิริสุข และเสวีวัน เจนเขว่า (2564) ได้ศึกษาเรื่องผู้บริหารสถานศึกษาเสาหลักสู่ความสำเร็จของโรงเรียนในสถานการณ์ฐานชีวิตใหม่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำครูให้สามารถนำความรู้ดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านความรู้และทักษะของผู้เรียนจากการปฏิบัติตามสภาพจริง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นคุณภาพด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากประเด็นปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านภาษา และด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย และครูขาดทักษะทางด้านภาษา และด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลงานวิจัยของ นันทกานต์ จิริงกรณ์ ธานี เกสทอง และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน (2563) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า กระบวนการพัฒนาการจัด การเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0 เป็นการจัดการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาผู้เรียน สู่ความเป็นเลิศด้านภาษา ด้านเทคโนโลยี

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประเด็นปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการนิเทศการศึกษาผ่านห้องเรียนออนไลน์ เพื่อให้ครูนำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาขาดการสร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศผ่านห้องเรียนออนไลน์ และผู้รับการนิเทศกับผู้นิเทศมีเวลาที่ไม่ตรงกัน จึงทำให้การนิเทศผ่านห้องเรียนออนไลน์ไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ขจรจิตร อ่อนเฉย (2565) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินงานวิชาการยุคปฏิวัติวิไลใหม่ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า ครูไม่ได้เข้าร่วมการนิเทศผ่านทางห้องเรียนออนไลน์ของครูท่านอื่น พร้อมกับผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ เพื่อนำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของตนเอง

1.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ประเด็นปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สองภาษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูสร้างกระบวนการเรียนรู้ ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย สถานศึกษาขาดการวางแผนกำหนดจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สองภาษา รวมทั้งครูยังขาดทักษะทางด้านภาษา ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลงานวิชาการของ นัญจรี เจริญสุข (2564) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสม การจัดการศึกษาในยุคเทคโนโลยี 4.0พบว่า จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรักที่จะเรียน มีคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สองภาษา ใช้ Stem เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ส่งเสริมทักษะ EF ในการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิต การเรียนรู้แบบโครงการส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอน และเน้นการก้าวเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

1.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ประเด็นปัญหาที่พบคือ สถานศึกษาดำเนินการวิจัยบรรล่วัตถุประสงค์ ในเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านคุณภาพการศึกษา ด้วยเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดการสนับสนุนการดำเนินการวิจัย ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านคุณภาพการศึกษา ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและผ่านแอปพลิเคชันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระมหาชัชวาล ชยาจุฑโฒ (ตลอดเพชร) (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 8 พบว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่ายสังคมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อนวัตกรรมใหม่ มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างแท้จริง ตลอดจนส่งเสริมให้ครูนำวิธีการแก้ปัญหาจากงานวิจัยที่มีอยู่แล้วมาใช้ประโยชน์และต่อยอดเป็นทั้งผู้วิจัยและผู้ใช้งานวิจัย

1.7 ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประเด็นปัญหาที่พบคือ สถานศึกษามีระบบฐานข้อมูลกลางอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยง กับระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยง กับระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิชาการของ

นักวิจัย เจริญสุข (2564) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาในยุคเทคโนโลยี 4.0 พบว่าสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริมสนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด

1.8 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยภาพรวมเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ประเด็นปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำครูในการนำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นแบบอย่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาขาดการเป็นผู้นำครูในการนำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นแบบอย่าง และสถานศึกษาขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้เรื่องการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลลิตวดี รัตนาบุตร อัจฉรานิยามา และกานดา สกฤษณะศักดิ์ มัวร์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาในยุคเทคโนโลยี 4.0 พบว่า ผู้บริหารเป็นผู้นำครู ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีมีการนำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นแบบอย่าง

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จากการศึกษาทั้ง 8 ด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการให้ความรู้เรื่อง การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล (Personalized Learning) ให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการอบรมพัฒนาไปพัฒนาการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาหรือเนื้อหาที่ตนเองสอน และมีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สดใส ศรีสวัสดิ์ สิทธิพร ประวิตรุ่งเรือง และขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ (2565) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานศึกษามีการวางแผนและดำเนินงานตามแผนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 การจัดโครงสร้างการบริหาร งานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจุดมุ่งหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2.2 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนส่งผลการประเมินการสอนได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ครูกำหนดรูปแบบวิธีการวัดผลและประเมินผลด้วยการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับธรรมชาติ และระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูเกี่ยวกับระบบการวัดและประเมินผล Digital Testing หรือรูปแบบใหม่ ๆ ที่สะดวกและประหยัดค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับผลงานวิชาการของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2566) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในวิถีชีวิตใหม่ พบว่า ในการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนสามารถจัดระบบให้ผู้เรียนสามารถส่งข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินย้อนกลับได้ด้วยตนเองไปให้ครูผู้สอน โดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) หรือช่องทางทางการสื่อสาร

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านภาษา และด้านเทคโนโลยี โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้เน้นที่ให้นักเรียนคิดแก้ปัญหา นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ มีการกำหนดให้ครูนำแผนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทั้งการเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ ใช้ตามกลุ่มสาระการ

เรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันทกานต์ จิรังกรณ์ ธาณี เกสทอง และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน (2563) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่ากระบวนการพัฒนาการจัด การเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0 เน้นการพัฒนาผู้เรียน สู่ความเป็นเลิศด้านภาษาสากล ด้านเทคโนโลยี การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในยุค 4.0

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาคำหนดนโยบาย และออกแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาแบบออนไลน์ในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผน กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเกี่ยวกับประสิทธิภาพที่ได้รับการนิเทศออนไลน์ ผ่านช่องทางออนไลน์ ร่วมกันดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Online) อย่างทั่วถึง และต่อเนื่องตามปฏิทินการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิชาการของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา พบว่า การนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาพัฒนา การจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการโดยปรับเปลี่ยน ปลอดภัย และเปิดกว้าง วิธีการรูปแบบ เทคนิค กระบวนการนิเทศการศึกษาให้เป็นไปตามวิถีการเปลี่ยนแปลงของโลกและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ

2.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนโดยใช้สองภาษา ร่วมกันศึกษาและพัฒนาให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย ใช้เทคนิควิธีการใหม่ ๆ แก่ครู ตลอดจนกำหนดนโยบายการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลลิตวดี ระดาบุตร อัจฉรา นิยามภา และกานดา สกฤษณะศักดิ์ มัวร์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตสตตะปง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูสร้างกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย ใช้เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เป็นผู้นำและพัฒนาตนเองให้ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ตามสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง

2.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยที่ส่งเสริมให้ครูมีการจัดการศึกษาด้วยเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล และมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิชาการของ นัจจรี เจริญสุข (2564) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสม การจัดการศึกษาในยุคเทคโนโลยี 4.0 พบว่า การใช้วิจัยเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ทำได้โดยผู้บริหารควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ชัดเจน มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาความรู้ ความสามารถในการทำวิจัยให้แก่ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และควรจัดให้มีสิ่งสนับสนุนในการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้

2.7 ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูใช้ระบบฐานข้อมูลกลางอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลโดยเน้นการตรวจสอบ 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการตามบริบทของสถานศึกษา และด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ตลอดจนมีการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานกลาง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ร่วมกับตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่อิงตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระมหาชัชวาลย์ ขยาดุฑฒ (หลอดเพชร) (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 8 พบว่า สถานศึกษาจะต้องมีระบบฐานข้อมูลกลางอิเล็กทรอนิกส์ของสถานศึกษาที่สามารถเชื่อมโยง กับระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก มีตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานกลางสอดคล้องกับการ

เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ร่วมกับตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่อิงตามบริบทของสถานศึกษา การประกันคุณภาพควรเป็นกระบวนการที่มุ่งการพัฒนาเป็นหลัก โดยเน้นการตรวจสอบ 3 ด้าน คือ หลักสูตร การบริหารจัดการตามบริบทของสถานศึกษา และคุณลักษณะของผู้เรียน

2.8 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครู เรื่อง การนำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปพัฒนา Digital Platform เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สดใส ศรีสวัสดิ์ สิทธิพร ประวิตรุ่งเรือง และขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ (2565) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นกระบวนการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรครูได้นำวิธีการ หรือวิทยาการมาประยุกต์ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ โดยอาศัยแนวทางวิธีการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ในเนื้อหาการเรียนมากยิ่งขึ้น

3. ประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จากผลการประเมินทั้ง 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้

ด้านความถูกต้องมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษากำลังประสบปัญหาการวัดผล และประเมินผลให้ได้ผลอย่างแท้จริงของผู้เรียน ในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และให้เป็นที่ไปตามกลไกของสังคมในรูปแบบชีวิตวิถีใหม่ ที่เป็นปัจจัยเร่งและกำลังค้นหาแนวทางในการพัฒนารูปแบบการวัดผล และประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบออนไลน์ หรือออฟไลน์ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน และสอดคล้องตามบริบท เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป ด้านความเหมาะสมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการจัดการศึกษาของทุกสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ มีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ให้ครูและผู้เรียนร่วมกันออกแบบสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ได้เรียนรู้ตามความถนัด และความสนใจโดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการทำงานแก้ปัญหาและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ด้านความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีแพลตฟอร์ม (Platform) และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยผู้เรียนสามารถเรียนได้ทั้งที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนส่งผลการประเมินการสอนได้ด้วยตนเอง ให้ครูกำหนดรูปแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สำหรับการบริหารจัดการทดสอบ และประเมินผู้เรียนในรายวิชา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นคุณภาพด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อวางแผนพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

1.3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครู เรื่องการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ โดยนำความรู้ไปพัฒนา Digital Platform เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ควรมีการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่เพื่อเสริมสร้างสรณะครูด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะในสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการปฏิบัติงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

2.4 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการยุควิถีใหม่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้.

ขจรจิตร อ่อนเฉย. (2565). แนวทางการดำเนินงานวิชาการยุคปกติวิถีใหม่ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

จิตติมา วรรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: โรงพิมพ์สุวรรณการพิมพ์ 3.

เทื่อน ทองแก้ว. (2563). การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID19. ครูสภาวิทยาจารย์, 2(1): 1-10.

นัญจรี เจริญสุข. (2564). การบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาในยุคเทคโนโลยี 4.0. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2566, จาก <https://anyflip.com/hotyjr/ejgi/basic>

นันทกานต์ จิรังกรณ์, ธาณี เกสทอง, และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน. (2563). รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด. วารสารศึกษาศาสตร์ มจร. 8(2): 81-93.

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2563). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มินิ เซอร์วิส ซัพพลาย.

ปณณัฐรา มาเชค. (2565). การบริหารองค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระมหาชัชวาลย์ ขยาดุฑโฒ (ตลอดชีพ). (2565). การบริหารวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (พุทธบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พัชรินทร์ ศิริสุข, และเสวียน เจนเข้ว่า. (2564). ผู้บริหารสถานศึกษาเสาหลักสู่ความสำเร็จของ โรงเรียนในสถานการณ์
ฐานชีวิตใหม่. Panyapiwat Journal. 13(2): 340-353.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2566). การบริหารงานวิชาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในวิถีชีวิตใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ลลิตวดี ระดาบุตร, อัจฉรา นียมาภา, และกานดา สกฤษณะศักดิ์ มัวร์. (2565). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพ
ผู้เรียนยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตสัตตบงกช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาปทุมธานี. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 10(38).
136-144.
- สดใส ศรีสวัสดิ์, สิทธิพร ประวัตรุ่งเรือง, และขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ. (2565). รูปแบบการบริหาร งานวิชาการในศตวรรษ
ที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารรัชต์ภาคย์. 16(45). 586-601.
- สถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2565). เทคโนโลยีกับการศึกษา ความก้าวหน้าท้าทายที่ใครบางคนไว้ข้าง
หลัง. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2568, จาก <https://research.eef.or.th/education-with-technology/>
- สุภาภรณ์ พรหมบุตร. (2563). New normal กับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป กองยุทธศาสตร์และ
แผนงาน. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สืบค้นเมื่อ
15 มิถุนายน 2566, จาก <https://spmnr.obec.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). การพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566,
จาก [https://www.sesalpglpn.go.th/wp-content/uploads/2023/08/หนังสือการพัฒนาคุณภาพการ
นิเทศ-จาก-สพฐ.-8-3-66.pdf](https://www.sesalpglpn.go.th/wp-content/uploads/2023/08/หนังสือการพัฒนาคุณภาพการนิเทศ-จาก-สพฐ.-8-3-66.pdf)
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.